

Kommunale investeringer i Dansk Turisme 2011

Formålet med dette katalog er at samle de offentlige investeringer i turismen og dermed skabe en oversigt over, hvad der investeres i turismen fra offentlig side kontra hvor meget turisterne forbruger. Kataloget består af tre dele: 1) De kommunale regnskaber, 2) Offentlige turismeinvesteringer og 3) turisternes forbrug. Fra side 6 ses en *Oversigt over kommunale investeringer i turisme samt turismeforbruget 2011* ses investering i turisme pr. kommune, samt turisternes forbrug. Dette kan anvendes som et opslagsværk, hvor egen kommuneinvestering kan ses og evt. sammenlignes med omkringliggende kommuner.

Kataloget centrerer sig omkring år 2011, da dette er det senest offentliggjorte år – både fra VisitDenmark og Danmarks Statistik.

KILDER

Undersøgelsen er baseret på publikationer fra hhv. VisitDenmark og Kommunernes Landsforening (KL) samt relevante oplysninger fra Danske Regioner og udtræk fra Danmarks Statistik.

De kommunale regnskaber

Den kommunale driftskonto for turisme er konto 6.48.62. Hvor meget der er konteret (brugt/investeret på) årsbasis pr. kommune på denne konto kan findes på statistikbanken.¹

Denne post (6.48.62) repræsenterer kommunernes forbrug på turisme. Det er dog ikke udspecificeret hvad beløbet bliver brugt til. Der er givetvis også et turismeindhold i forbruget konteret på andre konti, men hvor meget dette beløber sig til, vides ikke (VisitDenmark, 2013).

NOTE: TABEL 1
I tabel 1 er det udelukkende de samlede kommunale investeringer pr. region. Investering på kommunalt niveau kan ses i dokumentet *Oversigt over kommunale investeringer i turisme samt turismeforbruget 2011.*

Nedenfor ses forbruget på turisme fra de kommunale regnskaber:

	2007	2008	2009	2010	2011
	mio. kr.				
Hele landet	272,6	275,1	275,9	258,8	265,2
<i>Kommunerne i:</i>					
Region Hovedstaden	36,4	36,8	37,6	40,0	41,6
Region Sjælland	30,3	31,7	37,0	38,3	37,3
Region Syddanmark	70,9	74,6	66,8	51,8	59,9
Region Midtjylland	61,5	66,0	65,9	67,3	64,1
Region Nordjylland	73,5	66,0	68,6	61,3	62,4

Tabel 1: Konto 6.48.62 (kilde: VisitDenmark, 2013, s. 40)

Generelt kan der konkluderes en stigning frem til 2009 og herfra og frem til 2011 et fald i kommunernes investering i turisme. Hvad beløbene eksakt går til, er ikke præciseret i de kommunale regnskaber, men Kommunernes Landsforening har i 2010 gennemført en undersøgelse blandt deres medlemmer og konklusionen blev følgende fordeling:

	Andel pct.
I alt	100
<i>Heraf:</i>	
Lokale turistbureauer/-informationer/-foreninger	68
Regionale turismeudviklingsselskaber	3
Fælleskommunale destinationssamarbejder på turismeområdet	8
Lokale turismeudviklingsaktiviteter, fx projekter, events m.v.	16
Andet i relation til turismefremme	5

Tabel 2 Fordeling af kommunalt turismeforbrug. (kilde: VisitDenmark, 2013, s. 41)

¹ <http://www.statistikbanken.dk/statbank5a/SelectVarVal/Define.asp?Maintable=REGK31&PLanguage=0>

I forhold til denne fordeling er de 265 mio. kr. fra de kommunale regnskaber i 2011 fordelt i *Turistinformation* (turistbureauer, informationer og foreninger.) med 180 mio. kr. (68 %) og *Turismemarkedsføring, turismespecifikke udviklingsprojekter mv.* med 85 mio. kr. (32 %) (VisitDenmark, 2013, s. 41).

Kommunerne investerer desuden beløb i indirekte turismefremme. Det vil sige tilskud til drift af eksempelvis lokale kultur- og naturhistoriske museer, kunstmuseer, bymuseer samt udgifter til finansiering af turismens basisprodukt (f.eks. anlæg af cykel- og vandrestier samt udgifter til naturpleje og renholdelse af strande og skove mv.). Kommunernes indirekte turismeudgifter er svære at opgøre, idet der er tale om udgifter, som retter sig bredt mod aktiviteter, som både kommer turister og borgere til gode (KL, 2010).

**Offentlige
turismeinvesteringer**
Udover kommunernes investeringer i turismen, investerer staten og de regionale vækstfora også i udvikling af turismen i Danmark. Disse investeringer ses i tabel 3.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2011
	mio. kr.						pct.
I alt	589	639	639	557	666	-	100
<i>Heraf:</i>							
Staten	144	157	141	129	143	129	21
<i>Heraf VisitDenmark midler</i>	122	144	136	134	130	129	20
<i>Fordeling af VDK-midler</i>							
Basisfinansiering	114	115	117	114	113	113	17
OGM-midler	0	28	15	19	16	15	2
Øvrige midler	8	1	3	1	1	0	0
Regionerne	173	207	222	168	258	-	39
<i>Heraf:</i>							0
Grundfinansiering	62	81	81	85	81	81	12
Regioner/Vækstforas investeringer i udviklingsaktiviteter i relation til turisme og oplevelsesøkonomi	111	126	141	84	177	-	27
Kommunerne (konto 6.48.62)	273	275	276	259	265	-	40

Tabel 3 Offentlige turismeinvesteringer. (kilde: VisitDenmark, 2013, s. 37)

Tabel 3 uddybes i nedenstående tabeller:

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	mio. kr.					
I alt	143,9	156,6	140,7	129,4	143,1	129,5
Heraf VisitDenmark relaterede midler	121,7	144,0	135,5	134,0	130,3	128,8
<i>Fordeling af VDK-midler:</i>						
Basisbevilling	113,6	115,0	117,3	114,2	113,4	113,4
OGM-midler	0	28,4	15,4	18,8	15,9	15,4
Øvrige initiativer	8,1	0,6	2,8	1,0	1,0	-

Tabel 4 Statslige turismeinvesteringer (kilde: VisitDenmark, 2013, s. 38)

Siden 2007 er niveauet for statslige turismeinvesteringer faldet med 14,4 mio. kr. i løbende priser (inflation ikke indregnet). Udviklingen dækker dog over en lille stigning fra 2007 til 2008 pga. OGM-midlerne (Offensiv Global Markedsføring). I 2009 blev VisitDenmarks OGM-midler dog halveret og 2012 er sidste år med disse midler. Grundet ny lov om VisitDenmark fra 2010, bruges VisitDenmarks midler således nu udelukkende til markedsføringsprojekter og aflønning af medarbejdere (VisitDenmark, 2013, s. 38).

Investeringer i turismen i regionalt regi sker på to områder: 1) grundfinansiering af de regionale turismeselskaber der er etableret i hver region. Dette ses i tabel 5. 2) de regionale investeringer er rettet mod aktiviteter der bl.a. skal styrke innovation og produkt- og oplevelsesudvikling (bl.a. udvikling af vandreruter, nye attraktioner og aktiviteter, kulturtilbud, opkvalificering af medarbejdere indenfor turismen mv.) mm. Dette ses i tabel 6. I forhold til denne tabel skal det nævnes, at for hovedparten af de igangsatte initiativer er der tale om, at projekterne spreder sig over flere år (VisitDenmark, 2013, s. 39-40).

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	mio. kr.					
I alt	62,0	80,8	81,3	84,7	81,0	80,7
<i>Heraf</i>						
VisitNordjylland	18,0	21,4	21,4	21,4	16,9	16,9
Midtjysk Turisme	2,5	5,0	5,2	5,4	5,6	7,3
Syddansk Turisme	8,0	7,0	7,0	7,5	7,5	5,9
Østdansk Turisme	7,6	7,6	7,8	8,1	9,0	8,0
Wonderful Copenhagen*	25,0	38,9	38,9	41,2	40,9	41,1
Destination Bornholm	0,9	0,9	1,0	1,1	1,1	1,5

Tabel 5 Grundfinansiering af de regionale turismeudviklingselskaber fra vækstfora/regionsråd (kilde: VisitDenmark, 2013, s. 39)

	2007	2008	2009	2010	2011
	mio. kr.				
I alt	110,9	126,4	141,0	83,6	176,7
<i>Heraf</i>					
Nordjylland	47,8	14,7	29,3	15,1	18,9
Midtjylland	7,1	41,3	23,4	26,0	90,4
Syddanmark	7,2	62,2	39,1	4,8	35,6
Sjælland	16,4	1,0	2,4	1,3	14,4
Hovedstaden	26,9	5,5	40,5	15,7	14,5
Bornholm	5,5	1,7	6,3	20,7	2,9

Tabel 6 Vækstforas/regioners investeringer i udviklingsaktiviteter i relation til turisme og oplevelsesøkonomi (Kilde: VisitDenmark, 2013, s. 40)

For oversigten over de kommunale investeringer se første del af dette dokument samt Fra side 6 og fremefter.

FORBRUG

I alt købte turisterne for 82,4 mia. kr. i 2011. Heraf blev de 34,1 mia. kr. (41,4 %) brugt af udlændinge og 48,4 mia. kr. (58,7 %) af danskere.

Af det samlede turismeforbrug på 82,4 mia. kr. som turisterne forbruger, er der 23,2 mia. kr. (27 %) tilbage i *direkte værdivækst*, dvs. til profit og aflønning af arbejdskraft. Værditilvæksten betyder turismens direkte bidrag til produktionen i Danmark.

Det *direkte* forbrug er når turisten har et forbrug i en forretning (f.eks. et hotel). Hotellerne vil i den forbindelse have en stor del af den samlede omsætning, mens f.eks. detailhandlen vil have en mindre. De virksomheder turisten køber hos, vil også købe ind hos andre virksomheder, som dermed også påvirkes af det oprindelige turismeforbrug. Dette er den *indirekte* effekt. Slutteligt er der tale om den *inducerende* effekt, når virksomhederne udbetaler løn til deres medarbejdere, som så anvender en del af deres løn til forbrug.

Disse tre effekter benævnes tilsammen de *afledte* effekter, og af det samlede turismeforbrug på 82,4 mia. kr. er der knap 40 mia. kr. (48 %) tilbage i samlet *afledt værditilvækst*², dvs. til profit og aflønning mv.

Kommunernes (og statens og regionernes) investeringer og turismeforbruget kan naturligvis ikke sammenlignes direkte, da kommunernes investeringer ikke er det eneste beløb kommunerne har til rådighed til udvikling af turismen. Virksomhederne skaber også selv en omsætning, f.eks. på turistbureauerne, ligeså vel som der i nogle tilfælde er private investeringer inde over, f.eks. hos de regionale vækstfora og hos VisitDenmark er der tale om samarbejdspartnere der ligeledes investerer i turismen.

² Værditilvæksten er udtryk for den del af virksomhedernes omsætning der er tilbage til løn og profit efter at omkostningerne til forbrug i produktion, fx råvarer og tjenesteydelser købt af virksomhederne, er trukket fra. Den afledte værditilvækst udgør turismens samlede bidrag til den totale produktion i Danmark, og når de afledte effekter medregnes, svarer det til 2,6 pct. af Danmarks samlede værditilvækst.

Oversigt over kommunale investeringer i turisme samt turismeforbruget 2011

I det følgende ses en oversigt over de kommunale investeringer i turismen samt hvor meget turisterne har brugt i hver kommune.

Noter til skemaet:

Hvor der står 0: Enten har kommunerne ikke indberettet, ikke brugt noget eller også har de konteret det på en anden post.

Regionerne: Indikerer den samlede investering fra kommunerne i den specifikke region.

KILDER

Udtræk fra Danmarks statistik:
kommunale regnskaber
(6.48.62, turisme) - driftskonto
- udgifter excl. beregnede
omkostninger

VisitDenmark, 2013

Forklaring af poster i skemaet:

Kommunale investeringer (1000 kr.):

Angiver forbruget på kommunernes regnskabskonto 6.48.62 (turisme) (kilde: statistikbanken)

Samlet turismeforbrug (mio. kr.):

Angiver det samlede turismeforbrug for kommercielle og ikke-kommercielle overnatningsformer (herunder også andre turismeprodukter, detailhandel og andre produkter) (kilde: VisitDenmark, 2013)

Samlet udbud (mio. kr.):

Angiver det samlede udbud af varer og tjenester i kommunen (se yderligere forklaring nedenfor) (kilde: VisitDenmark, 2013)

Turismeandel (pct.):

Angiver turismens andel af kommunens samlede udbud (kilde: VisitDenmark, 2013)

Vigtig note fra VisitDenmark:

En vigtig antagelse er, at hele en turists forbrug finder sted i den kommune, hvor der overnattes (eller slutdestinationen for endagsrejsen). Dette er ikke korrekt, men der er ikke fundet en egnet metode til at fordele forbruget fra ekskursioner og ture ud af overnatningskommunen til andre kommuner. En anden udløber af den antagelse er, at kommuner med stor tiltrækningskraft på turister overnattende eller med bopæl i andre kommuner – i kraft af fx attraktioner – men med få overnatningsmuligheder, alt andet lige vil undervurderes i opgørelserne og vice versa (VisitDenmark, 2013, s. 44).

Forklaring på det samlede udbud:

Med et samlet forbrug på 82,4 mia. kr. udgør turismen 1,9 pct. af det totale udbud i Danmark. Udbuddet er et udtryk for værdien af den samlede produktion, inkl. import (udbuddet består af dansk produktion plus import, og repræsenterer dermed det der i Danmark enten bliver brugt i produktionen, som privat eller offentligt forbrug, investeringer eller eksport. Det skal ikke forveksles med BNP, der er dansk produktion minus forbrug i produktion og dermed et mindre beløb). (Kilde: VisitDenmark, 2013).

	2010 Kommunale investeringer (1000 kr.)	2011 Kommunale investeringer (1000 kr.)	Samlet turismeforbrug (mio. kr.) i alt	Samlet udbud (mio. kr.)	Turismeandel
Hele landet		257.552	82.447	4.364.508	1,9
Region Hovedstaden (samlede investeringer i regionen)	40.033	41.571	32.089	1.691.987	1,9
Albertslund	253	254	226	25541	0,9
Allerød	143	0	131	18.038	0,7
Ballerup	1193	1424	438	77.028	0,6
Bornholm	12769	13370	1.831	24.024	7,6
Brøndby	447	0	417	38.497	1,1
Dragør	321	155	124	3.942	3,1
Egedal	0	0	209	16.060	1,3
Fredensborg	580	1128	330	18.790	1,8
Frederiksberg	0	0	501	43.601	1,1
Frederikssund	1157	327	613	24.776	2,5
Halsnæs	3105	2844	623	16.501	3,8
Furesø	0	0	333	19.570	1,7
Gentofte	0	0	565	83.709	0,7
Gladsaxe	0	0	273	67.863	0,4
Glostrup	0	0	315	31.702	1,0
Gribskov	2628	3704	1169	17.158	6,8
Helsingør	9550	10705	1.495	30.324	4,9
Herlev	0	0	214	22.986	0,9
Hillerød	0	0	708	36.633	1,9
Hvidovre	332	374	449	39.188	1,1
Høje-Taastrup	250	442	497	45.447	1,1
Hørsholm	0	0	338	18.767	1,8
Ishøj	2169	2063	168	10.595	1,6
København	0	0	17.674	749.702	2,4
Lyngby-Taarbæk	4960	4599	583	60.206	1,0
Rudersdal	0	0	637	75.133	0,8
Rødovre	0	0	202	19.807	1,0
Tårnby	0	0	975	50.750	1,9
Vallensbæk	176	182	54	6.648	0,8

Region Sjælland (samlede investeringer i regionen)	37.660	37.241	8.513	454.237	1,9
Faxe	1120	1054	131	16.613	0,8
Greve	200	179	139	23.085	0,6
Guldborgsund	5925	4834	388	30.099	1,3
Holbæk	1616	1300	294	33.010	0,9
Kalundborg	2922	1796	401	59.525	0,7
	2407	2484	202	32.888	0,6

Lejre	83	59	119	14.965	0,8
Lolland	3322	6712	693	24.819	2,8
Næstved	0	2100	576	37.530	1,5
Odsherred	2268	2324	1.241	18.741	6,6
Ringsted	3849	1000	301	20.967	1,4
Roskilde	2352	2365	983	51.874	1,9
Slagelse	4340	4295	885	41.710	2,1
Solrød	10	0	80	8.601	0,9
Sorø	2307	1964	291	11.229	2,6
Stevns	458	493	176	7.314	2,4
Vordingborg	4481	4282	478	21.268	2,2

Region Syddanmark (samlede investeringer i regionen)	49.356	56.523	16.984	875.487	1,9
Assens	0	0	349	22.512	1,6
Billund	2523	3653	943	30.070	3,1
Esbjerg	1036	1166	822	123.407	0,7
Fanø	2116	1628	417	1.644	25,4
Fredericia	1861	2111	651	53.337	1,2
dtfyn	3104	3503	397	28.854	1,4
Haderslev	28	5571	738	33.619	2,2
Kerteminde	3024	2726	236	15.019	1,6
Kolding	0	843	1.276	76.052	1,7
Langeland	3015	3340	538	8.214	6,5
Middelfart	1768	1525	772	22.166	3,5
Nordfyns	2257	2294	316	17.160	1,8
Nyborg	294	432	573	15.997	3,6
Odense	10164	8736	1.531	125.571	1,2
Svendborg	1630	1078	597	30.755	1,9
Sønderborg	6575	7021	1.238	53.162	2,3
Tønder	2639	2690	1207	29.389	4,1
Varde	1135	670	1.929	36.856	5,2
Vejen	147	1	118	29.029	0,4
Vejle	2438	3518	1.558	71.258	2,2
Ærø	1696	2094	19	3.394	0,6
Aabenraa	1906	1923	658	48.024	1,4

Region Midtjylland (investeringer i regionen)	64.907	62.011	15.254	938.476	1,6
Favrskov	679	478	120	25.706	0,5
Hedensted	2593	2972	473	35.976	1,3
Herning	3190	5041	926	65.305	1,4
Holstebro	3420	3642	723	41.887	1,7

Horsens	798	781	784	60.146	1,3
Ikast-Brande	833	888	215	49.013	0,4
Lemvig	1262	1118	611	17.858	3,4
Norrdjurs	1481	1165	719	21.472	3,3
Odder	789	513	317	8.595	3,7
Randers	2551	2551	547	63.301	0,9
Ringkøbing-Skjern	7592	5753	2.682	79.047	3,4
Samsø	2818	2202	209	3.239	6,5
Silkeborg	3796	3492	942	52.688	1,8
Skanderborg	2223	2599	585	35.636	1,6
Skive	6568	6538	482	31.498	1,5
Struer	1671	1539	233	14.453	1,6
Syddjurs	2655	2628	1.173	22.062	5,3
Viborg	3551	3117	450	72.800	0,6
Aarhus	16437	14994	3.061	237.793	1,3

Region Nordjylland (samlede investeringer i regionen)	57.920	60.206	9.607	404.321	2,4
Brønderslev	0	0	217	19.310	1,1
Frederikshavn	10684	9961	1.514	42.522	3,6
Hjørring	3097	4762	1.393	43.432	3,2
Jammerbugt	5389	4688	1.341	22.716	5,9
Læsø	1777	1848	125	1.177	10,6
Mariagerfjord	4004	4787	503	33.996	1,5
Morsø	1185	1488	181	14.107	1,3
Rebild	3777	3709	355	14.827	2,4
Thisted	2616	2723	667	35.377	1,9
Vesthimmerlands	2965	2854	587	25.125	2,3
Aalborg	22426	23386	2.723	151.732	1,8

Referencer

Turismens økonomiske betydning i Danmark 2011, udgivet af VisitDenmark 2013.

Turismen i kommunerne – overblik og nye turismepolitiske anbefalinger, udgivet af Kommunernes Landsforening 2010 (KL)

Danske Regioner: <http://www.regioner.dk/regional+udvikling/kultur+og+turisme/turisme+i+regionerne>

Danmarks statistik:

<http://www.statistikbanken.dk/statbank5a/SelectVarVal/Define.asp?Maintable=REGK31&PLanguage=0>